# ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ F. G. JACOBS

της 9ης Νοεμβρίου 2000 [1]

1. Στα πλαίσια της παρούσας υποθέσεως, το Finanzgericht (φορολογικό δικαστήριο) του Düsseldorf αιτείται την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως επί της ερμηνείας της Συνδυασμένης Ονοματολογίας [2]. Ερωτά αν οι «συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου» περιλαμβάνονταν στον ορισμό των «τηλεοπτικών δεκτών» της κλάσεως 8528 μεταξύ των ετών 1990 και 1992 — όπως συμβαίνει από τις 14 Μαΐου 1994 δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 884/94 της Επιτροπής [3] — ή αν ήταν καταλληλότερη άλλη κλάση.

## Περιγραφή των επιδίκων εμπορευμάτων

2. Ένα από τα έγγραφα που προσκόμισε η Επιτροπή, σε απάντηση ερωτήσεως του Δικαστηρίου για συμπληρωματικές διευκρινίσεις [4], παρέχει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τους τεχνικούς όρους λειτουργίας των συσκευών για την τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου. «Τα μεταδιδόμενα δορυφορικώς τηλεοπτικά σήματα εκπέμπονται προς τη γη μέσω διαδικασίας γνωστής ως καθοδικής τροχιάς. Το σήμα καθοδικής τροχιάς λαμβάνεται από παραβολική κεραία ή ανακλαστήρα και συλλέγεται σε χοάνη σηματοτροφοδοτήσεως, την εστία του ανακλαστήρα που συλλαμβάνει το σήμα, οπότε και το μεταδίδει στον μετατροπέα χαμηλών συχνοτήτων ήχου. Το μηχάνημα αυτό [ο μεταλλάκτης μειώσεως] ενισχύει και μετατρέπει τα σήματα ώστε να μπορέσει να γίνει χρήση τους από τη συσκευή λήψεως. Η συσκευή λήψεως επεξεργάζεται το σήμα και παρέχει στον τηλεθεατή την ευχέρεια να επιλέξει μεταξύ πλειόνων διαύλων.»

3. Οι επίδικες συσκευές λήψεως, στα πλαίσια της κύριας δίκης, περιγράφονται λεπτομερέστερα από το αιτούν δικαστήριο ως εξής:

«Οι συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου είναι συσκευές συναρμολογημένες εντός χωριστού περιβλήματος και λειτουργούν ως μετατροπείς των λαμβανομένων σημάτων, τα οποία προσαρμόζονται στις χαμηλές συχνότητες των επιγείων κεραιών, ώστε να καθίσταται δυνατή η επεξεργασία τους από τους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς δέκτες μέσω της εισόδου της κεραίας.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 — Παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε, όσον αφορά την επίδιση χρονική περίοδο, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2886/89 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 1989 (ΕΕ L 282, σ. 1), τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2472/90 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 1990 (ΕΕ L 247, σ. 1), και τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2587/91 της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1991 (ΕΕ L 259, σ. 1).

3 — Κανονισμός (ΕΚ) 884/94 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 1994, για κατάταξη ορισμένων εμπορευμάτων στη Συνδυασμένη Ονοματολογία (ΕΕ L 103, σ. 10).

4 — Παρατηρήσεις του Καναδά προς την υποεπιτροπή αναθεωρήσεως του εναρμονισμένου συστήματος του συμβουλίου τελωνειακής συνεργασίας (μετονομασθέντος σε Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων: ΠΟΤ) 5η σύνοδος, 29 Απριλίου 1991, σ. I/4.

Οι συσκευές λήψεως αυτού του τύπου παρέχουν τη δυνατότητα ευρείας επιλογής προγραμμάτων (διαύλων) χάρη σε ενσωματωμένες βιντεοφωνικές συσκευές συντονισμού (tuners).

Τιθέμενες σε λειτουργία, οι εν λόγω συσκευές λήψεως δεν εκπέμπουν οπτικά σήματα ερυθρού, πρασίνου και κυανού χρώματος, κοινώς αποκαλούμενα σήματα RGB, αλλά σύνθετο βιντεοφωνικό σήμα· από τα σήματα αυτά, μεταξύ των οποίων καταλέγονται τα σήματα PAL, D2-MAC και SECAM, οι συσκευές λήψεως εκπέμπουν μόνο σήματα PAL, υπό μορφή PAL-G ή PAL-I σε συγκεκριμένη συχνότητα, οπότε, για να λειτουργήσει η συσκευή λήψεως μέσω δορυφόρου, η συσκευή συντονισμού του τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού δέκτη απαιτείται να ρυθμιστεί στην εν λόγω συχνότητα άπαξ μόνο.

Προτού οι συσκευές τηλεοπτικής λήψεως μέσω δορυφόρου λάβουν τα δορυφορικώς μεταδιδόμενα σήματα των προγραμμάτων, οι συχνότητες των οποίων κυμαίνονται μεταξύ 4 και 20 GHz, τα σήματα αυτά απαιτείται να ληφθούν μέσω κεραιών, συνήθως υπό τη μορφή ανακλαστήρα παραβολικής κεραίας, και να προσαρμοστούν από τους μετατροπείς (μεταλλάκτες μειώσεως). Οι ως άνω μετατροπείς ενισχύουν το σήμα και προσαρμόζουν τα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα στις συχνότητες εισόδου των δορυφορικών συσκευών λήψως μεταξύ 950 και 1750 MHz.»

**Οι πιθανές κατατάξεις σε κλάσεις**

4. Η Συνδυασμένη Ονοματολογία είναι η κοινοτική τελωνειακή ονοματολογία και βασίζεται στο παγκόσμιο εναρμονισμένο σύστημα [5], με το οποίο είναι πανομοιότυπη όσον αφορά τις αποτελούμενες από έξι αριθμούς κλάσεις και διακρίσεις, ενώ οι συνδυασμοί επτά ή οκτώ αριθμών αποτελούν υποδιαιρέσεις ίδιες της Συνδυασμένης Ονοματολογίας. Οι διακρίσεις κατατάσσονται σε κεφάλαια, τα οποία με τη σειρά τους χωρίζονται σε τμήματα.

5. Δεν αμφισβητείται ότι οι συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου εμπίπτουν στο κεφάλαιο 85 της ως άνω ονοματολογίας — «Μηχανές, συσκευές και υλικά ηλεκτρικά και τα μέρη τους· συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής ήχου, συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής εικόνων και ήχου για την τηλεόραση και μέρη και εξαρτήματα των συσκευών αυτών» — του τμήματος XVI.

6. Στο κεφάλαιο αυτό, οι ακόλουθες κλάσεις και διακρίσεις παρατέθηκαν ποικιλοτρόπως ως οι πλέον κατάλληλες [6].

5 — Το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων, το οποίο καθιερώθηκε με τη διεθνή σύμβαση της 14ης Ιουνίου 1983, εγκρίθηκε από την Κοινότητα με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ L 198, σ. 1).

6 — Τα παρατιθέμενα κείμενα είναι τα ισχύοντα το 1992, όπως περιλαμβάνονταν στον προπαρατεθέντα στην υποσημείωση 2 κανονισμό 2587/91. Επισημαίνεται ελαφρά απόκλιση από το ισχύον τα έτη 1990 και 1991 κείμενο καθώς και μεταγενέστερη αλλαγή στη διατύπωση της κλάσεως.

7. Κλάση 8525: «Συσκευές εκπομπής για [...] την τηλεόραση, έστω και με ενσωματωμένη συσκευή λήψεως [...]». Η διάκριση 8525 20 αφορά τις συσκευές εκπομπής με ενσωματωμένη συσκευή λήψεως.

8. Κλάση 8528: «Συσκευές λήψεως για την τηλεόραση (στις οποίες περιλαμβάνονται και τα μόνιτορ για βίντεο και οι συσκευές προβολής εικόνων από βίντεο), έστω και με ενσωματωμένη συσκευή[7] λήψεως για τη ραδιοφωνία ή με συσκευή εγγραφής ή αναπαραγωγής του ήχου ή των εικόνων»[8]. Η κλάση αυτή διαιρείται σε έγχρωμους και μονόχρωμους δέκτες. Η υποδιαίρεση για τους έγχρωμους δέκτες[9] απαριθμεί τις συσκευές τηλεπροβολής, τις συσκευές με ενσωματωμένη βιντεοφωνική συσκευή εγγραφής ή αναπαραγωγής, τις οθόνες απεικονίσεως με ή χωρίς σωληνωτές καθοδικές λυχνίες και τις λοιπές συσκευές με ενσωματωμένο σωλήνα εικόνας, στη συνέχεια δε ακολουθούν οι «Άλλες» συσκευές με ή χωρίς οθόνη. Η τελευταία κατηγορία περιλαμβάνει τις διακρίσεις 8528 10 91, «Δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων (tuners)», και 8528 10 98, «Άλλες».

9. Κλάση 8529: «Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για τις συσκευές των κλάσεων 8525 έως 8528». Η κλάση αυτή καλύπτει τις «κεραίες και ανακλαστήρες κεραιών κάθε τύπου και τα μέρη που αναγνωρίζονται ότι χρησιμοποιούνται από κοινού με τα είδη αυτά» καθώς και «Άλλες» συσκευές, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τρεις ειδικές κατηγορίες που δεν ενδιαφέρουν εν προκειμένω, καθώς και μια τελευταία διάκριση για όσες υπολείπονται που τιτλοφορείται επίσης «Άλλες». Στην πρώτη κατηγορία (κεραίες και ανακλαστήρες κεραιών), η διάκριση 8529 10 31 προτάθηκε ως η πλέον κατάλληλη κατάταξη. Περιλαμβάνει τις «Κεραίες — κεραίες εξωτερικές για δέκτες ραδιοφώνου και τηλεοράσεως — για λήψη μέσω δορυφόρου».

10. Κλάση 8543: «Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές με αυτόνομη λειτουργία που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στο κεφάλαιο αυτό». Η κλάση αυτή απαριθμεί συγκεκριμένα τους επιταχυντές σωματιδίων, τις γεννήτριες σημάτων και τις μηχανές και συσκευές γαλβανοτεχνικής, ηλεκτρολύσεως ή ηλεκτροφορήσεως, στη συνέχεια δε αναφέρεται στις «Άλλες μηχανές και συσκευές», οι οποίες περιλαμβάνουν τις διακρίσεις 8543 80 20, «Ενισχυτές κεραιών», και 8543 80 80, «Άλλες», μολονότι από το 1990 και εντεύθεν το περιεχόμενο των δύο αυτών διακρίσεων αποτέλεσε από κοινού τη διάκριση 8543 80 90, «Άλλες». Τέλος, η διάκριση 8543 90 αφορά μέρη που εμπίπτουν στην κλάση.

11. Το 1994, μετά την κρίσιμη περίοδο στην οποία αναφέρεται η υπό κρίση υπόθεση, οι συσκευές δορυφορικής λήψεως υπήχθησαν με τον κανονισμό 884/94 της Επιτροπής στη

7 — Από το 1991 και εντεύθεν: «με ενσωματωμένο ή μη».

8 — Το 1996, ο κανονισμός (ΕΚ) 3009/95 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, ο οποίος τροποποιεί το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 (ΕΕ L 319, σ. 1), τροποποίησε, εν συνεχεία αλλαγής που επήλθε στο εναρμονισμένο σύστημα, ως ακολούθως τη διατύπωση της κλάσεως 8528: «Δέκτες τηλεοράσεως με ενσωματωμένο ή μη ραδιοφωνικό δέκτη ή συσκευή εγγραφής ή αναπαραγωγής ήχου ή εικόνας, οθόνες απεικονίσεως (video monitor) και συσκευές βιντεοπροβολής», ενώ η διάκριση 8528 10 που αφορά τις έγχρωμες συσκευές υπήχθη στη νέα αρίθμηση 8528 12.

9 — Η διαφορά της κύριας δίκης δεν αφορά προφανώς τις μονόχρωμες συσκευές.

διάκριση 8528 10 91 [10]. Το 1997, η επιτροπή του εναρμονισμένου συστήματος του ΠΟΤ αποφάσισε να κατατάξει τις ως άνω συσκευές στη διάκριση 8528 12 [11]. Καμία ένδειξη δεν οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα καταταγέντα με τον τρόπο αυτό εμπορεύματα διαφέρουν των επιδίκων στα πλαίσια της παρούσας δίκης.

**Η στα πλαίσια του εθνικού δικαίου διαδικασία και τα υποβληθέντα ερωτήματα**

12. Επανειλημμένα, κατά τα έτη 1991 και 1992, η Deutsche Nichimen, προσφεύγουσα της κύριας δίκης, δήλωσε ότι έθεσε υπό καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας συσκευές για την τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου, εισαχθείσες υπό τη διάκριση 8543 80 20 («Ενισχυτές κεραιών»), καταβάλλοντας δασμούς με συντελεστή ύψους 7 %. Τα εμπορεύματα τελούσαν υπό καθεστώς τελωνειακής αποταμεύσεως σε ιδιωτική αποθήκη από το 1990.

13. Το 1992, το Hauptzollamt (κεντρικό τελωνείο) του Düsseldorf, καθού στην κύρια δίκη, τροποποίησε τις διορθωτικές πράξεις που αφορούσαν τις ως άνω εισαγωγές και προέβη σε εκ νέου κατάταξη των εμπορευμάτων στη διάκριση 8528 10 91 («Δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων ή tuners»), με συνέπεια την εκ των υστέρων είσπραξη συμπληρωματικού δασμού ύψους 7 %.

14. Στο πλαίσιο της ενώπιον του Finanzgericht διαδικασίας, η προσφεύγουσα αμφισβητεί την εκ νέου κατάταξη, ισχυριζόμενη ότι τα εμπορεύματα έπρεπε να καταταγούν είτε στη διάκριση 8543 80 80 (ως «Άλλες» συσκευές), με τον αρχικώς καθορισθέντα συντελεστή δασμών, ή, επικουρικώς, στη διάκριση 8529 10 31 (κεραίες για δορυφορική λήψη), επί της οποίας εφαρμοστέος είναι δασμός ύψους 7,2 %.

15. Αφού ήλεγξε τις διάφορες επεξηγηματικές σημειώσεις της Κοινότητας και του ΠΟΤ σχετικά με τις προταθείσες κλάσεις και διακρίσεις και εκτιμώντας ότι ήταν αδύνατη η αναδρομική εφαρμογή του κανονισμού 884/94, το εθνικό δικαστήριο διατύπωσε επιφυλάξεις ως προς την ορθή κατάταξη. Πάντως, εκτιμά ότι επιβάλλεται απλώς ο προσδιορισμός της ενδεδειγμένης κλάσης και δεν απαιτείται η υπόδειξη της διακρίσεως. Κατόπιν αυτού, κάλεσε το Δικαστήριο να απαντήσει επί των εξής ερωτημάτων:

«1) Έχει ο όρος "συσκευές λήψης για την τηλεόραση" της κλάσεως 8528 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, όπως αυτή ίσχυε κατά τα έτη 1990 έως 1992, την

10 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3. Το 1996, η διάκριση 8528 10 αποτέλεσε αντικείμενο της νέας αριθμήσεως 8528 12. Το 1998 [κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) 2086/97 της Επιτροπής, της 4ης Νοεμβρίου 1997, για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι του κανονισμού 2658/87 (ΕΕ L 312, σ. 1), οι διακρίσεις 8528 12 τροποποιήθηκαν εκ νέου, ενώ, από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) 936/1999 της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 1999, για την τροποποίηση ή την κατάργηση ορισμένων κανονισμών αφορώντων την κατάταξη εμπορευμάτων στη Συνδυασμένη Ονοματολογία (ΕΕ L 117, σ. 9), οι συσκευές για την τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου κατετάγησαν στη διάκριση 8528 12 95, για τους δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων (tuners) που δεν προορίζονται να ενσωματωθούν σε αυτόματη μηχανή επεξεργασίας πληροφοριών και δεν είναι ούτε ψηφιακές ούτε μικτές ψηφιακές και αναλογικές.

11 — Αντιστοιχεί στην παλαιά διάκριση 8528 10.

έννοια ότι περιλαμβάνει επίσης συσκευές όπως οι δορυφορικοί δέκτες που περιγράφονται αναλυτικότερα στο σκεπτικό, καίτοι με τις συσκευές αυτές είναι δυνατόν να λαμβάνεται εικόνα και ήχος τηλεοπτικών προγραμμάτων μόνο μέσω συσκευών λήψεως για την τηλεόραση όπως αυτές που χρησιμοποιούνται για οικιακή χρήση;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: Έχει ο όρος "μέρη" της κλάσεως 8529 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας ή της σημειώσεως 2.β του τμήματος XVI της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, όπως αυτή ίσχυε από το 1990 έως το 1992, την έννοια ότι περιλαμβάνει επίσης συσκευές δορυφορικής λήψεως, όπως αυτές που περιγράφονται αναλυτικότερα στο σκεπτικό, πρέπει δε οι συσκευές αυτές να κατατάσσονται στην κλάση 8529 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας παρά τη σημείωση 2.β του τμήματος XVI της Συνδυασμένης Ονοματολογίας;»

**Ανάλυση**

*Περιεχόμενο του ερωτήματος*

16. Το υποβληθέν από το αιτούν δικαστήριο ερώτημα συνοψίζεται ως εξής: έπρεπε τα επίδικα εμπορεύματα να υπαχθούν, κατά τον κρίσιμο χρόνο (η σημερινή κατάταξή τους ως τηλεοπτικών δεκτών δεν αμφισβητείται εν προκειμένω), στην κλάση 8528 ως τηλεοπτικοί δέκτες ή στην κλάση 8529 ως μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για τις ως άνω συσκευές;

17. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο δεν ενδιαφέρεται για τις διακρίσεις, δεδομένου ότι σκοπός του είναι απλώς ο προσδιορισμός του ορθού δασμολογικού συντελεστή, ο οποίος ανερχόταν σε 14 % για όλες τις διακρίσεις της κλάσεως 8528 και σε 7,2 % για το σύνολο των δυναμένων να υπαχθούν στην κλάση 8529 διακρίσεων καθ' όλη την κρίσιμη χρονική περίοδο.

18. Πάντως, πέραν των κλάσεων 8528 και 8529, προτάθηκαν ως πιθανές για την κατάταξη και οι κλάσεις 8525 και 8543.

*Οι κλάσεις 8525 και 8543*

19. Μολονότι η προσφεύγουσα υποστήριξε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου κατ' αρχήν την άποψη ότι η κατάταξη έπρεπε να γίνει προφανώς στην κλάση 8543, δεν έπραξε το ίδιο στο πλαίσιο των παρατηρήσεων που υπέβαλε στο Δικαστήριο, ενώ η κλάση αυτή δεν μνημονεύεται ούτε στα ερωτήματα του Finanzgericht. Η κλάση 8525 ετύγχανε προφανώς της προτιμήσεως των Ηνωμένων Πολιτειών κατά τη διάρκεια των συζητήσεων

εντός του ΠΟΤ και αναφέρθηκε από τη Deutsche Nichimen κατά τη συζήτηση ακροατηρίου, μολονότι και πάλι χωρίς την πρόθεση να προτείνει την κατάταξη στην κλάση αυτή.

20. Εν πάση περιπτώσει, οι δύο αυτές κλάσεις μπορούν, κατά την άποψή μου, να αποκλειστούν. Οι προς τούτο λόγοι μπορούν να εκτεθούν συνοπτικά.

21. Το γεγονός ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες τάχθηκαν υπέρ της κλάσεως 8525 εξηγείται προφανώς από το ότι η συσκευή για την τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου μεταδίδει σήματα στον τηλεοπτικό δέκτη, ο οποίος τη μεταφράζει σε εικόνα, και ότι ο τελευταίος ως *τελικός* δέκτης, θα έπρεπε να εμπίπτει στην κλάση 8528. Πάντως, η άποψη αυτή — την οποία δεν συμμερίζεται κανένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος του ΠΟΤ — νομίζω ότι προσκρούει στη σαφή φυσική λογική, σύμφωνα με την οποία, οσάκις τίθεται ζήτημα μηχανήματος που χρησιμοποιείται γαι την τηλεοπτική μετάδοση, στην κλάση 8525 εμπίπτουν οι εμπλεκόμενες στο σημείο εκκινήσεως της μεταδόσεως συσκευές, ενώ στην κλάση 8528 οι εμπλεκόμενες στο σημείο λήψεως εμπλεκόμενες συσκευές.

22. Η κλάση 8543 έχει επικουρικό χαρακτήρα — με άλλα λόγια εφαρμόζεται επί των εμπορευμάτων που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλαχού εντός του κεφαλαίου. Περιλαμβάνει ορισμένες ειδικές διακρίσεις για κατονομαζόμενα εμπορεύματα και δύο επικουρικές διακρίσεις, μία για τις «Άλλες» μηχανές και συσκευές και μία για τα «άλλα» μέρη. Οι συσκευές για την τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου δεν αναφέρονται σε καμία από τις ειδικές διακρίσεις. Η εγγύτερη είναι η διάκριση 8543 80 20, η οποία αφορά τους ενισχυτές κεραιών· πάντως, όπως προκύπτει από τη διάταξη περί παραπομπής, οι συσκευές για την τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου δεν επιτελούν τη λειτουργία των ενισχυτών σήματος κεραίας, λειτουργία που πραγματοποιεί ο μεταλλάκτης μειώσεως, αλλά μετατρέπουν το σήμα ώστε, αφού υποστεί επεξεργασία, να μπορεί να απεικονιστεί επί της οθόνης. Αντίθετα, η κατάταξη σε μια από τις διακρίσεις «Άλλες» εξαρτάται εύλογα από την αδυναμία κατατάξεως των εμπορευμάτων αλλαχού και, όπως προτίθεμαι να εξηγήσω με την ανάπτυξη που ακολουθεί, η προϋπόθεση αυτή νομίζω ότι δεν πληρούται στην προκειμένη περίπτωση.

*Κλάσεις 8528 και 8529*

23. Επομένως, κατά την άποψή μου, ουδείς λόγος συντρέχει ώστε το Δικαστήριο να υπερακοντίσει την έκταση των υποβληθέντων από το Finanzgericht ερωτημάτων.

24. Το πρώτο ερώτημα άπτεται της κλάσεως 8528, ενώ το δεύτερο διατυπώνεται μόνο σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως επί του πρώτου. Πράγματι, όπως υπογράμμισε η Επιτροπή, η κλάση 8529 ενέχει επικουρικό χαρακτήρα σε σχέση με την κλάση 8528, υπό την έννοια ότι απαιτείται να διερευνηθεί

πρώτον η έννοια της συσκευής για τηλεοπτική λήψη προτού συναχθεί το συμπέρασμα αν ένα είδος συνιστά μέρος δυνάμενο να χρησιμοποιηθεί με παρόμοια συσκευή. Πάντως, αν το επίδικο είδος προκύπτει ότι εμπίπτει ήδη στην πρώτη κατηγορία είναι όχι μόνον περιττή αλλά και αδικαιολόγητη η περαιτέρω ανάλυση.

— Κλάση 8528

25. Κατόπιν αυτού, προτίθεμαι να εξετάσω, πρώτον, αν, όπως υποστηρίζει η καθής διοίκηση στα πλαίσια της κύριας δίκης, οι συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου ενέπιπταν στην κλάση 8528 κατά τη διάρκεια της κρίσιμης χρονικής περιόδου, όπως συμβαίνει από το 1994.

26. Όπως δέχθηκε η Deutsche Nichimen, τα εμπίπτοντα στη δασμολογική αυτή κλάση εμπορεύματα δεν είναι κατ' ανάγκη τηλεοπτικοί δέκτες κατά τη συνήθη χρήση του όρου, εφόσον υφίστανται ειδικές υποκατηγορίες για τους δέκτες χωρίς οθόνη. Πάντως, η λήψη τηλεοπτικών σημάτων στερείται προδήλως σημασίας, εκτός και αν τα ως άνω σήματα πρέπει σε κάποια φάση να μετατρέπονται σε εικόνα. Επομένως, οι κατά την έννοια της κλάσεως 8528 τηλεοπτικοί δέκτες είναι συσκευές λήψεως σημάτων τα οποία πρέπει να μετατρέπονται σε εικόνες επί οθόνης ή καθοδικής λυχνίας, ανεξάρτητα από το αν ενσωματώνεται στον δέκτη (όπως συμβαίνει κατά κανόνα) ή όχι.

27. Υπό την έννοια αυτή, οι όροι «reception apparatus for television» οι οποίοι αντικατέστησαν τους όρους «television receivers» το 1996 στην αγγλική εκδοχή της κλάσεως, νομίζω ότι προσφέρονται για δικαιότερη και σαφέστερη περιγραφή. Η αλλαγή της διατυπώσεως αποτέλεσε αντικείμενο συζητήσεως κατά τη διάρκεια της δίκης, πιστεύω, όμως, ότι δεν μπορεί το στοιχείο αυτό να προβληθεί υπό την έννοια ότι η κλάση 8528 είχε στενότερο περιεχόμενο πριν από την εν λόγω ημερομηνία. Αντίθετα, αντιλαμβάνομαι ότι επιβεβαιώνεται με τον τρόπο αυτό ότι η ευρύτερη εκδοχή που ίσχυε και προ του 1996.

28. Η τροποποίηση αφορούσε μόνο την αγγλική εκδοχή της ονοματολογίας ώστε να υφίσταται ακολουθία όχι μόνο προς τη γαλλική εκδοχή (έτερη αυθεντική γλώσσα του εναρμονισμένου συστήματος) της οικείας κλάσεως [12], αλλά και προς την αγγλική εκδοχή των κλάσεων 8525 και 8527 [13]. Το στοιχείο αυτό, όπως και οι εκθέσεις της επιτροπής του ΠΟΤ επί του εναρμονισμένου συστήματος, έγγραφα προσκομισθέντα από την Επιτροπή σε απάντηση ερωτήσεως του Δικαστηρίου, καθιστούν σαφές ότι η τροποποίηση είχε ως αντικείμενο την αποσαφήνιση του περιεχομένου της κλάσεως στην αγγλική γλώσσα και σε καμία περίπτωση την τροποποίησή του.

12 — «Appareils récepteurs de télévision» [Δέκτες τηλεοράσεως].

13 — «Transmission apparatus for [...] television» και «Reception apparatus for radio [...]» αντίστοιχα.

29. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, «χάριν της ασφαλείας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει να αναζητείται εν γένει στα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητές τους, όπως προσδιορίζονται στο κείμενο της κλάσεως της ΣΟ» [14]. Επιπλέον, «ο προορισμός του προϊόντος μπορεί να αποτελεί αντικειμενικό κριτήριο για την κατάταξη, εφόσον είναι συμφυής με το εν λόγω προϊόν, ο συμφυής δε αυτός χαρακτήρας πρέπει να μπορεί να εκτιμάται σε σχέση με τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες του προϊόντος» [15].

30. Τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και οι ιδιότητες των επιδίκων συσκευών για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου περιγράφονται, κατά την άποψή μου, στην κλάση 8528. Οι συσκευές αυτές προορίζονται — και πρόκειται για συμφυή χαρακτήρα, δυνάμενο να εκτιμηθεί με γνώμονα τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και ιδιότητές τους — να λαμβάνουν τηλεοπτικά σήματα μέσω κεραιών και να τα μετατρέπουν κατά τρόπον ώστε, υφιστάμενα επεξεργασία, να απεικονίζονται επί οθόνης.

31. Πάντως, η Deutsche Nichimen αμφισβητεί την ανάλυση αυτή για σειρά λόγων, ορισμένοι από τους οποίους ενέβαλαν προφανώς σε σκέψεις τον εθνικό δικαστή.

32. Με τις παρατηρήσεις που κατέθεσε στο Δικαστήριο, η Deutsche Nichimen υπογραμμίζει, κατ' αρχάς, ότι οι «δέκτες τηλεοράσεως» της κλάσεως 8528 δεν είναι «δέκτες τηλεοράσεως» κατά την τρέχουσα του όρου έννοια, εφόσον περιλαμβάνουν εμπορεύματα, ορισμένα από τα οποία δεν έχουν ούτε οθόνη ούτε μεγάφωνο. Άρα, προκειμένου να προσδιοριστεί η φύση τους, πρέπει να γίνει αναφορά στη διατύπωση των διακρίσεων.

33. Πάντως, κατά την προσφεύγουσα της κύριας δίκης, δεν νοείται ταξινόμηση των δεκτών για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου, οι οποίες αποτελούν το επίδικο εν προκειμένω αντικείμενο, σε μία από τις διακρίσεις της κλάσεως 8528 άλλη, ενδεχομένως, από τη διάκριση 8528 10 91, «Δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων (tuners)», ή τη διάκριση 8528 10 98 «Άλλες». Δεν πρόκειται (και αυτή είναι και η δική μου γνώμη) για οθόνες απεικονίσεως, ούτε για συσκευές βιντεοφωνικής εγγραφής ή αναπαραγωγής ή συσκευές που ενσωματώνουν τις τελευταίες, ούτε για τηλεπροβολείς ή ακόμη για συσκευές που διαθέτουν ενσωματωμένο σωλήνα εικόνας ή κάποια οθόνη.

34. Ακολούθως, η Deutsche Nichimen επιχειρηματολογεί υποστηρίζοντας ότι οι επίδικες συσκευές δεν μπορούν να είναι δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων επειδή αναπαράγουν «σήματα δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν από συσκευές βιντεοφωνικής εγγραφής ή αναπαραγωγής ή από οθόνες απεικονίσεως (video monitor)», όπως απαιτεί η σημείωση 3 της κλάσεως 8528 των επεξηγη-

14 – Βλ. την όλως πρόσφατη απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2000, C-42/99, Eru Portuguesa, Συλλογή 2000, σ. I-7691, σκέψη 13.

15 – Απόφαση της 1ης Ιουνίου 1995, C-459/93, Thyssen Haniel Logistic (Συλλογή 1995, σ. I-1381, σκέψη 13).

ματικών σημειώσεων του εναρμονισμένου συστήματος [16]. Επιπλέον, το γεγονός ότι περιγράφονται ως «*παρεμφερείς* με τις βιντεοφωνικές συσκευές συντονισμού», όπως προκύπτει από την ισχύουσα εκδοχή της σημειώσεως 4 της κλάσεως 8528, καταδεικνύει ότι *δεν* πρόκειται για βιντεοφωνικές συσκευές συντονισμού ή για δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων. Υπό την έννοια αυτή, η Deutsche Nichimen υποστηρίζει προφανώς ότι η βάσει του κανονισμού 884/94 ταξινόμηση, η οποία εντάσσει τις συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου στη διάκριση 8528 10 91 «βιντεοφωνικές συσκευές συντονισμού (tuners)», είναι εσφαλμένη. Πάντως, βεβαιώνει ακολούθως ότι τα ως άνω εμπορεύματα δεν μπορούν να εμπίπτουν στην επόμενη διάκριση 8528 10 98, «Άλλες», με το αιτιολογικό ότι ο κανονισμός 884/94 κατατάσσει σ' αυτήν προϊόντα αποκαλούμενα «βιντεοφωνικές συσκευές συντονισμού (tuners)», οπότε συνάγεται προφανώς ότι η ταξινόμηση είναι ορθή (μολονότι αποκλείεται οποιοδήποτε αναδρομικό αποτέλεσμα). Από τα ανωτέρω συνάγει ότι οι επίδικες συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου δεν μπορούν να υπαχθούν σε καμία από τις διακρίσεις της κλάσεως 8528, αποκλειομένης έτσι και της κατατάξεώς τους στην κλάση αυτή.

35. Η συλλογιστική αυτή νομίζω ότι είναι πολλαπλώς τρωτή.

36. Πρώτον, το εθνικό δικαστήριο επιδιώκει απλώς να προσδιοριστεί η ορθή κλάση, με σκοπό την ταξινόμηση, και όχι η συναφής διάκριση. Το ερώτημα έγκειται στο αν οι επίδικες συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου πρέπει να ταξινομηθούν ως «τηλεοπτικοί δέκτες» κατά την έννοια της κλάσεως 8528· αν συμβαίνει αυτό, το γεγονός ότι δεν εμπίπτουν σε καμία από τις συγκεκριμένες διακρίσεις δεν σημαίνει ότι δεν μπορούν να υπαχθούν στην επικουρική διάκριση που εφαρμόζεται επί των «άλλων» συσκευών.

37. Δεύτερον, μόνον αν η κατάταξη βάσει του κανονισμού 884/94 είναι ορθή, ακριβέστερα δε αν ήταν ορθή κατά τον κρίσιμο χρόνο, αποτελεί εμπόδιο για την ταξινόμηση στη διάκριση 8528 10 98, «Άλλες»· πάντως, σε παρόμοια περίπτωση το ερώτημα έχει ήδη απαντηθεί δεδομένου ότι η ορθή ταξινόμηση είναι εξ ορισμού η διάκριση 8528 10 91. Αντίθετα, αν η ταξινόμηση ήταν εσφαλμένη, η διάκριση 8528 10 98 θα συμπεριελάμβανε εύλογα κάθε «τηλεοπτικό δέκτη» μη εξατομικευόμενο σε άλλη διάκριση.

38. Τρίτον, εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι οι συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου είναι απλώς «παρεμφερείς προς τις βιντεοφωνικές συσκευές συντονισμού» ή τους δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων δεν απαγορεύει την κατάταξή τους στην ίδια διάκριση· ο γενικός κανόνας 4 για την ερμηνεία της ονοματολογίας [17] προβλέπει ότι τα εμπορεύματα κατατάσσονται «στην κλάση που αντιστοιχεί στα περισσότερο ανάλογο είδη» εφόσον οι κανόνες 1 έως 3 δεν προσφέρονται για την κατάταξη.

16 — Οι σημειώσεις αυτές δημοσιεύονται από τον ΠΟΤ και το Δικαστήριο αναγνώρισε τη σημασία τους ως επιβοηθητικού ερμηνευτικού στοιχείου σχετικά με το περιεχόμενο των διαφόρων δασμολογικών κλάσεων, μολονότι δεν έχουν υποχρεωτική νομική ισχύ (βλ. την προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 14 όλως πρόσφατη απόφαση Eru Portuguesa, σκέψη 13).

17 — Του εναρμονισμένου συστήματος και της Συνδυασμένης Ονοματολογίας προηγήθηκαν έξι γενικοί κανόνες σχετικά με την ερμηνεία τους και, επειδή θεσπίστηκαν από τον κοινοτικό νομοθέτη όσον αφορά τη Συνδυασμένη Ονοματολογία, είναι δεσμευτικοί στα πλαίσια του κοινοτικού δικαίου.

39. Όσον αφορά τη φύση του σήματος που παράγει μια συσκευή προκειμένου να θεωρηθεί ως «τηλεοπτικός δέκτης», η Deutsche Nichimen ισχυρίζεται ότι το σήμα πρέπει να αντιστοιχεί στο μεταδιδόμενο από τους δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων στις οθόνες απεικονίσεως και που, κατ' αυτήν, πρέπει να είναι το βασικό σήμα RGB, όπως αυτό απαντά στην είσοδο της εικονοληπτικής συσκευής και όχι, όπως εν προκειμένω πρότυπο βιντεοφωνικό σήμα PAL.

40. Η ανάλυση αυτή θεωρώ ότι είναι εσφαλμένη. Επειδή το ερώτημα έγκειται στο αν οι συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου υπάγονται ή όχι στην κλάση 8528, ολίγον ενδιαφέρει το ότι ενδεχομένως δεν πρόκειται για δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων εμπίπτοντες στη διάκριση 8528 10 91, αν μπορούν να θεωρηθούν ως «Άλλες» συσκευές χωρίς οθόνη της διακρίσεως 8528 10 98, ενώ, κατά την άποψή μου, ουδείς λόγος συντρέχει περί αποκλεισμού τους από την ως άνω κατηγορία. Εν πάση περιπτώσει, όπως υπογραμμίζει το αιτούν δικαστήριο με τη διάταξή του, οι όροι της κλάσεως και των διακρίσεων δεν παρέχουν καμία ένδειξη υπό την έννοια ότι κάποια ιδιαίτερη ιδιότητα του σήματος θα αποτελούσε αναγκαίο κριτήριο κατατάξεως. Η αναφορά, με τις επεξηγηματικές σημειώσεις του εναρμονισμένου συστήματος, στη συχνότητα των εκπεμπομένων από δέκτη βιντεοφωνικών σημάτων ή από οθόνη απεικονίσεως σημάτων δεν σημαίνει ότι εφαρμόζεται κατ' ανάγκη σε είδη που είναι απλώς «παρεμφερή» με δέκτες βιντεοφωνικών σημάτων (που μπορούν, επομένως, να διαφέρουν υπό ορισμένες επόψεις από αυτές) και δεν συντρέχει λόγος εφαρμογής τους στην περίπτωση των «άλλων» μηχανών που εμπίπτουν σε διαφορετική διάκριση.

41. Καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η κλάση 8528 αποτελούσε την ενδεδειγμένη κατάταξη των επιδίκων συσκευών για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου κατά τα έτη 1990 έως 1992, δεδομένου ότι κανένα από τα περί του αντιθέτου επιχειρήματα που προέβαλε η Deutsche Nichimen δεν είναι ικανό να αναιρέσει το συμπέρασμα αυτό.

42. Επιπλέον, η ανάλυσή μας στηρίζεται στη μεταγενέστερη κατάταξη στην ως άνω κλάση που προκύπτει από τον κανονισμό 884/94. Αν και ο κανονισμός με τον οποίο χωρεί η κατάταξη εμπορευμάτων σε ειδική δασμολογική κλάση ή διάκριση δεν μπορεί να έχει, λόγω της νομοθετικής φύσεώς του, αναδρομικό αποτέλεσμα [18], όπως παρατήρησα με τις προτάσεις μου επί της υποθέσεως Siemens Nixdorf [19], ο τύπος των κανονισμών αυτών, οι οποίοι επιβεβαιώνουν εν γένει (όπως συμβαίνει με τον κανονισμό 884/94) ότι η κατάταξη είναι συνάρτηση των διατάξεων των γενικών κανόνων ερμηνείας της ονοματολογίας και της διατυπώσεως των συναφών κλάσεων και διακρίσεων, επιτρέπει να υποτεθεί ότι ο νομοθέτης εκτιμά ότι η επιλεγείσα κατάταξη είναι στην πραγματικότητα προϊόν της ισχύουσας ήδη νομοθεσίας.

43. Το έρεισμα που μπορεί να αναζητηθεί σε παρόμοιο μεταγενέστερο κανονισμό — επιβεβαιωτικό ήδη διαμορφωθείσας απόψεως ως προς την κατάταξη που επιβάλλεται — περιορίζεται προφανώς στις περιπτώσεις όπου, όπως εν προκειμένω, καμία ουσιώδης τροποποίηση δεν παρενεβλήθη στο μεσο-

18 — Βλ. απόφαση της 28ης Μαρτίου 1979, υπόθεση 158/78, Biegi (Συλλογή τόμος 1979/1, σ. 633, σκέψη 11), και απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 1981, υπόθεση 196/80, Anglo-Irish Meat Company (Συλλογή 1981, σ. 2263, σκέψη 25).

19 — Απόφαση της 19ης Μαΐου 1994, C-11/93, Siemens Nixdorf (Συλλογή 1994, σ. I-1945, σημείο 17 των προτάσεων).

διάστημα στο κείμενο της ονοματολογίας [20], ενώ δεν αμφισβητήθηκε ούτε το κύρος του ιδίου του κανονισμού. Αντίθετα, το συμπέρασμά μας στηρίζεται εν προκειμένω στο γεγονός ότι οι συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου του τύπου όπως ο επίδικος ταξινομούνται στη διάκριση 8528 12 από τον Φεβρουάριο του 1998 με τις επεξηγηματικές σημειώσεις του εναρμονισμένου συστήματος. Σύμφωνα με τα έγγραφα που προσκόμισε η Επιτροπή, η κατάταξη αυτή αποφασίστηκε από την επιτροπή του εναρμονισμένου συστήματος του ΠΟΤ κατόπιν ολοκληρωμένης και ενδελεχούς συζητήσεως και με ευρύτατη πλειοψηφία 22 ψήφων έναντι μιας.

— Κλάση 8529

44. Καταλήγοντας στο ότι το πρώτο ερώτημα του εθνικού δικαστηρίου απαιτεί καταφατική απάντηση, εκτιμώ ότι δεν απαιτείται η εξέταση του δεύτερου ερωτήματος σχετικά με την κλάση 8529. Επιπλέον, όπως υπογραμμίζει το αιτούν δικαστήριο, οι συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου δεν αποτελούν «μέρη» κατά τη συνήθη του όρου έννοια, αλλ' ανεξάρτητες συσκευές.

20 — Μολονότι οι διακρίσεις της κλάσεως 8528 και η διατύπωσή τους αποτέλεσαν αντικείμενο σημαντικών τροποποιήσεων μέσω του κανονισμού (ΕΟΚ) 2505/92 της Επιτροπής, της 14ης Ιουλίου 1992, για την τροποποίηση των παραρτημάτων Ι και ΙΙ του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου (ΕΕ L 267, σ. 1) — μεταξύ της περιόδου που ενδιαφέρει εν προκειμένω και της εκδόσεως του κανονισμού 884/94 — οι τροποποιήσεις αυτές αφορούσαν αποκλειστικά τις διαστάσεις, τις αναλογίες πλάτους/ύψους και τις παραμέτρους αναλύσεως της οθόνης, κριτήρια που δεν ασκούν εν προκειμένω καμία επιρροή σχετικά με την κατάταξη.

45. Πάντως, σε περίπτωση που το Δικαστήριο αποφάσιζε ότι τα επίδικα εν προκειμένω εμπορεύματα δεν είναι τηλεοπτικοί δέκτες κατά την έννοια της κλάσεως 8528, αλλά «μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως» για παρόμοιες συσκευές, η αβεβαιότητα του εθνικού δικαστηρίου ως προς την ενδεδειγμένη κλάση θα μπορούσε να εξαλειφθεί με την ακόλουθη συλλογιστική.

46. Η σημείωση 2 του τμήματος XVI διατυπώνεται ως εξής, τουλάχιστον αναφορικά με ό,τι ενδιαφέρει εν προκειμένω:

«[...] τα μέρη των μηχανών [...] κατατάσσονται σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

α) Τα αποτελούμενα από είδη μέρη που εμπίπτουν σε μία από τις κλάσεις των κεφαλαίων [...] 85 [...] εμπίπτουν στην κλάση αυτή, ανεξάρτητα από το ποια είναι η μηχανή για την οποία προορίζονται·

β) οσάκις τα μέρη μπορούν να αναγνωριστούν ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για συγκεκριμένη μηχανή ή για περισσότερες μηχανές της ιδίας κλάσεως [...] τα μέρη, εκτός των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο, [...] κατατάσσονται στην κλάση που α-

ντιστοιχεί στην ανωτέρω μηχανή ή στις ανωτέρω μηχανές [...]».

47. Δεδομένου ότι τα μέρη που μπορούν να αναγνωρίζονται ως προοριζόμενα αποκλειστικά ή κυρίως για τους δέκτες τηλεοράσεως έχουν τη δική τους κλάση (πρόκειται για είδη που εμπίπτουν σε μία από τις κλάσεις του κεφαλαίου 85, ήτοι την κλάση 8529), υπάγονται στην κλάση αυτή, σύμφωνα με τη σημείωση 2, στοιχείο α', και ουδείς, συνεπώς, λόγος υφίσταται αναφοράς στη σημείωση 2, στοιχείο β'.

## Πρόταση

48. Εκτιμώ ότι το Δικαστήριο πρέπει να δώσει την ακόλουθη απάντηση στο υποβληθέν από το Finanzgericht Düsseldorf ερώτημα:

«Οι συσκευές για τηλεοπτική λήψη μέσω δορυφόρου, όπως οι περιγραφόμενες στη διάταξη περί παραπομπής ενέπιπταν, κατά το διάστημα μεταξύ των ετών 1990 και 1992, στην κλάση 8528 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας.»